

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna značka:

Za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za štiri leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni

Naročimo je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejema inšertov v ulici Moišu piccola št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Rešitev Avstrije.

I.

Na običnem zboru političnega društva „Edinost“ dne 26. nov. m. l. prisposobil je odlični govornik Avstrijo z bolno ženo, ki zasloni išče zdravnika, ki naj bi jej pomogel do zdravja.

Avstrija je bolna, silno bolna; to vemo vsi. Vidimo tudi, kako dohajajo zdravniki eden za drugim v osebah ministrov in ministrskih predsednikov in odhajajo zopet, pustivši Avstrijo svojemu nasledniku v stanju, v kakoršnjem so jo sprejeli oni sami od svojega prednika.

Mej tem pa, ko se vrši ta igra z čudovito doslednostjo, rastejo homatije v Avstriji bolj in bolj in z brzimi koraki se bližamo trenutku, ko bo treba velikega in odločnega čina, da se prepreči veliko zlo.

Ob bolniški postelji Avstrije stoji sedaj nov zdravnik, v osebi ministerskega predsednika Körberja; in Avstrija, izmučena vsled dolge bolezni, gleda in pričakuje zaupno, da se slednjim vendar le najde pravi lek, ki jej donese zdravja.

Nastaje pa vprašanje: Ali novi zdravnik-minister opraviči to pričakovanje Avstrije? Ali se posreči Körberju ono, kar se nikakor ni hotelo posrečiti tolikim drugim? In mnogo, mnogo je nevernih Tomažev, kateri odgovarjajo na vsa taka vprašanja odločno z: ne!

So ljudje, ki pripovedujejo, da Avstrija boleha na boleznih, ki jo imenujejo zdravniki — marasmus senilis; ti so torej menenja, da Avstriji ni mogoče pomagati; drugi so zopet menenja, da sicer ni še tako hudo, da se pa utegne bolezen razviti tako, da bo katastrofa neizgibna, ako pomoč ne pride pravočasno.

Vendar pustimo prisposode! Vsi vidimo in občutimo, da so nesrečni narodni prepripi privedli Avstrijo v silno nevarno položaje. Vsled nesrečnih narodnih prepripirov trpimo vsi, pred vsem pa ti prepripi majajo temelje države.

Povsodi vidimo gro no zmešnjavo, a rešitve nikjer; in nehoté si stavljam vprašanja: Ali res Avstrija nima več življenske moči v sebi? Ali mora res razpasti? Ali ni več pomoči, rešitve?

In odgovor na ta vprašanja se mora glasiti: Še je možno rešiti Avstrijo,

PODLISTEK 2

Spomini.

V zvoniku svetega Mihaela cerkve je ura ravnokar odbila osem.

Ledeni-mrzla burja še vedno diha po praznih mestnih ulicah in trgih, ter se poigrava z velikimi in tankimi snežinkami, ki padajo gibaje se v velikih, tuintam pretrganih krogih semtertja po ostrem, mrzlem zraku, in padajo le še poredko, enakomerno, polagoma na mokri tlak, ki je že precej na debelo pokrit s sneženo, mokro, umazano blatno odejo, v kateri se poznajo vtiski velikih možkih čevljev poleg majhnih, ozkih ženskih stopinj.

Na svetilkah ob oglih hiš, ulie in na trgih so se nakopičile tanke, kristalne, bele snežinke v visoke, rahle kepe ter se tuintam sesule na trotoar.

Velika, z finim, sijajnim komfortom v secesijomškem zlogu bogato opravljena kavarna v Filipovem dvoru na Senenem trgu je bila danes skoro prazna. Razum veselih častnikov, ki so igrali tarok pri zeleno-vegrnjani okrogli mizici v gornjem delu kavarne pod velikim, zlatookvirnim zrcalom, in nekaj starih, plešastih, osivelih gospodov, zaverovanih v politične novice, ni bilo nikogar tu.

a rešitijo je možno le potom radikalne operacije.

In ta operacija?

Operacija, katera edina zamore rešiti Avstrijo, je sicer nevarno ali edino sredstvo, ki more popolnoma ozdraviti organizem monarhijske v odpravi duvalizma!

Kakor so bili z duvalizmom izpodkopani temelji bodočnosti Avstrije, tako je možno le z odpravo duvalizma zopet vzpostaviti te temelje.

Ali kako?!

Trst, dne 7. februarja 1900.

Kako odgovarja «Slovenski narod»! Včerajšnji «Slovenski Narod» piše: ««Edinosti» pa odgovarjamo s pismom, kojega smo ravno te dni prejeli od odličnega goriskega rodoljuba, ki nam o tem svetovnem listu tako-le piše: «Kaj naj rečem o tržaški »Edinosti«, katera je svojo nedolžnost in srčnožljivost že davno izgubila? Pri ti skrbi bi bilo treba družih mož na čelo, ali pa bi jo morali zapoditi v staro mesto, kjer bi bila umestna. Politika v Trstu je popolnoma zavožena. Zgubili so edini mandat za državni zbor; šole so se še bolj poitalijančile, zapodili so jih še celo iz cerkve! In taki doktorji politike naj bi druge učili?« Tudi mi odgovarjamo samo z vsklikom: In taki doktorji politike naj bi nas učili?!

Mi smo hvaležni «Slovenskemu narodu», da vsako toliko ponavlja svoj program škodoželja na trpljenju rojakov ob periferiji, in na narodni nesreči. Ta program je hkratu program črne nevalečnosti do onih, ki so si ohranili toliko moralne sile in vere v bodočnost, da morejo vzdrževati in nadaljevati borbo ob razmerah, ki so naravnost vnebovpijoče!!

Ozirom na frazo o «svetovnem listu» imamo zavest, da nam v vabilih na naročevanje še nikdar ni bila v navado tista reklama po ameriških uzoreh, ki je običajna, zlasti ob novem letu, v — nekem ljubljanskem listu!

Na vprašanje: kdo spada v staro mesto, ali mi, ali ljudje, ki pišejo podlistke a la «Izgubljeni Bog»? — bi pa mogel odgovoriti le oni, čegar rokodelstvo je — poro-grafija!

Leno in počasi prestavljajo zaspani markerji in navni «pikoliji» majhne pa drobne košarice polne finega, sladkega, melkega pečiva in drobne užgalice z jedne mize na drugo, brišejo ž njih pepelni prah, ostanke smotk in cigaret ter v duhu preštevajo žetev današnjega dne, svojo toli oboževano napoljuno.

Strogo modno počesana in skrbno natiččkana, mlada, suha blagajničarica za visoko klopjo — pod velikim, belgisko-kristalnim zrcalom se veselo in zadovoljno roga vinjenemu, sladko parfimiranemu in duhovito počesanemu dragonskemu častniku v blede, upali obraz ter se leno, pohotno igra z njega dolgimi, fino pomadizovanimi brki; on pa jej strastno dvori kar po notah — — —

Nu, bila je pač s tem povse zadovoljna, kakor marsikatera ženska sploh, bodisi stara ali mlada, bodisi lepa ali nelepa, ki ti vse rada odpušča, delaj ž njo kar hočeš, samo pečati se moraš ž njo. Take so pač strastiželjne ženske. Ženske so pač velike v strasti in ljubezni!

Od nekdanj sem rad pohajal v to lično, prostorno, pa elegantno kavarno. Mala, okrogla, mramorna mizica v kotu poleg velikega okna, od koder se je lahko tako fino koketovalo in flirtovalo z lepim ženskim svetom — — — mehke, baržunaste, elegantne blazine — — —

Politični pregled.

TRST, 7. februarja 1900.

Novinarski departement v predsedništvu ministerstva.

»Wiener Abendpost« javlja: »Novinarski oddelek ministerskega predsedništva preosnujejo tako, da bo mogel dajati povoljna obvestila o vprašanih notranje politike in državne uprave. O tem bode vodilna misel ta, da bodo listi, ne glede na njih strankarsko stališče in ne da bi se hotelo uplivati na njih neodvisno menenje, dobivali neposredno informacije na vseh poljih javnega življenja, kjer so mogoča uradna obvestila. Vodstvo novinarskega departementa je začasno prevzel min. tajnik v ministerskem predsedništvu, dr. Henrik pl. Forstner.«

Mi pozdravljamo to vest z odkritim veseljem. Saj je zadnji čas, da bo enkrat konec tendencioznemu in včasih naravnost neresničnemu poročanju korespondenčnega biro-a. Kar se je ta zavod upal v prikrižanju resnice n. pr. ozirom na dogodke v Primorju, to je bilo že skrajno. Ako je bilo Italijanom v prilog, se je vsaka neumnost napihavala v velik dogodek; ako so pa Italijani kaj zagrešili, tedaj je korespondenčni biró dosledno zgubljal besedo, ali pa je sukal takó, da je kriva luč padla na — Slované. Temu primerno je vsaki dogodek, ki bi bil Slovanom v prilog, ali poajeval ali omalovaževal, a najmanjšo nepristojnost na strani naših je razblinjeval. Ne treba praviti, kolika škoda je nastajala za primorske Slované iz takega tendencioznega in včasih celo lažnjivega obveščanja javnega menenja. Mi bomo gospodu Körberju v resnici hvaležni, ako bo ta reforma res taka, kakor je rečeno gori.

Körberjeve konference. Včeraj je bila druga seja in sicer se je sešla moravska skupina. V seji so bili navzoči tudi ministri Körber, Spens-Boden in Rezek. Vsi so povdarjali potrebo sprave. Sklenili so, da v prihodnji seji zaprično meritorno razpravo o načrtu za uravnavo rabe jezikov na državnih in avtonomnih oblastih. Vsi delegati so želeli, da bi se čim prej zopet sešla komisija, imenovana od deželnega zbora moravskega za uravnavo tega vprašanja. Prihodnja seja za Moravsko bo v ponedeljek.

Dunajski poročevalci praške politike pravi, da so vladni možje najboljih nad, ako razpoloženje obeh strahov ostane isto, kakor je bilo na otvoritveni seji. K temu opaža

svitile električne luči — — — počasni, finovonjavi dim drobne cigarete — — — in spomini . . . .

To so bile tiste ugodnosti in mične ljubkosti, ki so me s sirensko močjo vabile tusem!

Spomini! Kdo jih nima? Več ali manj lepih, dragih, radostnih, sladkih, opojnih, več ali manj zopernih, neopisnih, trpkih, pametnih in — neumnih! Vsi, vsi, nas kaj radi in češče posečajo na valovitih potih razburkanega življenja. Človek pač raste in mora rasti z duhom časa in njega mnogoštevilnimi okolnostimi različne, včasih do cela dvomljive vrednosti!

Tu — — — tam — — — se nam utrne spomin liki zorna zvezda na veličastnem, jasnem nebu — — —

Mehkootožni smehlaj nam zaigra krog usten, ko si z čuti in sladkimi spomini zamisljeno pasemo sreč, spomini, ki nas s tajno silo svojo potezajo nazaj v zgubljeni raj mladostne poezije svetih idealov, trenutke, okoli katerih sta nesmrtna, idealna ljubezen in vabljava, sladka, a slepa sreča vila sveže večne vence v znak lepih triumfov; ko so ljubke, skromno vznikle cvetke vselejše klile, lepše cvetele in finejše duhte; svetlo, žarko zlato solnce milejšje sijalo — — —

Ura življenja se za en hipec ustavi.

»Politik«, da iz dejstva, da pravna konferenca zboruje in da so narodni poslanci radi prišli na konference, ne sme vlada sklepati, da se je parlamentarna situacija premenila in da se narodni poslanci opustili svoje opozicijske stališče. Vlada naj torej ne skliče državnega zbora, dokler ne bo zagotovljeno vsaj premirje. Kajti zborovanje državnega zbora mej spravno koketiranjem bi le škodljivo vplivalo na pravno akcijo.

Volitev župana v Pragi. Dne 5. t. m. ob 4. in pol uri so nadaljevali volitev župana. Na tisoče ljudi se je bilo zbralo pred mestnim domom v Starem mestu. Galerije zbornice so bile natlačene. Ko je prišel dr. Podlipny, je zaorilo klicanje: Slava! Na zdar! Mestnih svetnikov je bilo došlo 85. Dra. Srba tudi danes ni bilo, a dr. Podlipny ni glasoval.

O prvem glasovanju je dobil dr. Srb 43 in dr. Podlipny 41 glasov. Predsednik, podžupan Voitič je izjavil, da je dr. Srb izvoljen županom. Občinstvo je ta izid sprejelo s klici «hanba» dru. Srbu in slava-klici dru. Podlipnemu.

Med mlado- in staročeskimi poslanci je malone prišlo do pretepa. Mladočeski svetovaleci so sklenili, da odložijo vse mandate v občinskem odboru. — Bržkone dr. Srb ne sprejme volitve ter bo morda končno vendar zopet dr. Podlipny župan v Pragi.

O knezu Nikolaju Črnogorskem. Z Cetinja pišejo v »Information«, da so o političnih nazorih in ciljih kneza Črnogorskega v inozemstvu razširjeni povsem krivi nazor. Ob podporah, ki jih Črnogora dobiva iz Petrograda, je sicer umevno, da se le-ta čuti zvezano z Rusijo in da bo na strani Rusije, ako pride na Balkanu do zapolenja. Ali knez črnogorski vendar ni sovražnik Avstro-Ogerske.

Sosebno o cesarju Franu Josipu govori z največim spoštovanjem ter često povdarja v zaupnih krogih, da mu je veliko ležeče na dobrih odnošajih do Avstro-Ogerske. Zato obžaljuje, da baš listi, ki so v zvezi z avstrijskim ministerstvom zavnanje stvar, vedno sejejo nezaupanje do Črnogore in grde njegova, kneževa prizadevanja. Pa tudi do hrvatskega naroda goji knez največje spoštovanje in se hoče zavarovati pred

Hladilen vetrec posaplja in suho, porumenelo, vilo jesensko listje lahko zašumi in šegavo, pridušeno pošepeta — — —

Britka žalost in trpka, čutna ironija varljivega sveta nas zaskeli v sree, pekoča tuga in kipeča jeza stresa nam obraz ob spominih na trenutke kalne, viharne minulosti, ko je razdraženi gad kopal svojo pisano glavo v nedolžno-belem pomladnem evetji ter dihal trpki strup v mlado čisto osrčje, ko sta nam dušo in sree napolnjevala strah in obup, poželjenje in strast — — —

Usodi, da usodi je pač človek, mogočna, svetla krona stvarjenja le borna, lesena igrača!

Veliki starogotški izrezljani zlati kazalec na veliki, okrogli stenski uri se je vže pomaknil na poludeset.

Skromno številce potnih gostov se krči hipec za hipeem. Eden za drugim ostajajo z mehkih, gorkih sedežev, dolgočasno, zaspanso zevajo, leno lomijo roke ter skrbno se zavivši v debeli, z gorko fino kožuho vino podšiti plašč zgnevajo pri težkih, velikih, škripavih vratih v mrzlo, temno zimsko noč.

Prečital sem že vse slovenske, nemške, francoske, češke in druge časnike, pretipal po šaljivih listih vsaki karikaturi obisti, sree in žole, prelistal vse številke modernih revij . . .

(Pride še.)

sumnje, da bi bil on sovražnik Hrvatov. On obsoja šovinistične pojave tako na hrvatski kolikor na srbski strani.

Sodba kneza žrnogorskega o naših oficiozih je, žal, povsem opravičena in zaslužijo le-ti v polni meri težko zatožbo, da kalé prijateljske odnošaje do drugih držav.

Tržaške vesti.

Zlato poroko slavila sta danes pri sv. Ivana roditelja tamošnje učiteljice, zakonska Vecchio, Cerkev je bila polna sorodnikov, znancev in radovednežev. Bog ju ohrani še vedno žila in zdrava!

Himen. Danes ob 8. uri zjutraj je bila poroka gospoda Avgusta Štularja — izbornega našega »Naecijna« v »Čevljarju-baronu« — z gospico Zofko Zornikovo. Čestitamo!

Proti Prosečanom, najprej proti odličnjakom, potem pa proti vsem poštenim domačinom sploh, je izbruhal večerajšnji »Independentente« vso svojo jezo. To pa zato, ker se denar, zapuščen ubogim od pokojnega de Seppija, na Proseku ni razdelil tako, kakor bi želel »Independentente« in kakor bi najbolje služilo njegovim stranki za — prihodnje volitve. Hine illae lacrumae! »Independentente« zasramuje župnika, zasramuje Nabergoja, zasramuje prvake na Proseku in jim očita, da so dotični denar razdelili med same volilce! Zakaj da je napisal to laž, je pa kmalu razvidno iz zaključka »Independententovega« izbruha, kjer pravi, da vsi, ki so kaj dobili iz ostaline gospoda de Seppija, morajo zgubiti volilno pravico, ker so prejeli miloščino!! Zdaj ste ga žuli, kako jo je pogodil! Torej če je kdo podvedoval, zgubi volilno pravico!! Če bi mi kdo zapustil palačo, mi je vzela volilno pravico. Če je bogatejši sosed kaj podaril manje bogatemu sosedu, ta poslednji ne sme biti več volilce! Res čudna so pota laškega liberalizma, laških pravnih nazorov in tudi laškega človekoljubja. — Upamo, da si naši poštenjaki na Proseku »Independententevih« surovosti ne vzamejo preveč k sreči, domačini pa dobé najprimernejšo priliko za primere odgovor — na prihodnjih volitvah!

Nam pa je nečuvvena zahteva laškega lista, naj se brez vsakega veljavnega razloga izvrši atentat na politično in volilno pravo slovenskih občanov, skoro dobro došla, ker je ilustracija v bengalični luči, kaj nam je storila in kaj nam je vlada hotela storiti, ko je letos ljudem takega mišljenja prepustila odločanje v reklamacijskem postopanju, torej o našem prvem pravu državljanov, o volilnem pravu...!!

To dejstvo kriči!! Bržkone bo vlada svoje bagataliziranje slovenskega življa tirala tako daleč, da niti ne bo opravičevala svojega koraka. Ako pa bi se vendar zgodilo, česar ne pričakujemo, in bi vlada hotela kaj reči v svoje opravičenje, potem jej odgovorimo z malo varijacijo znanega vskljika župana Dompierija: Čini so možje, besede pa babe!

Lepe reči pripoveduje list »Avanti« iz tukajšnje plinarne. To je skrajno nasilje. Uboge delavce, ki so tako slabo plačani za svoje naporno in zdravje ubijajoče delo, silijo, da morajo v proslavo umrlih tržaških patriejev darovati po kroni. In gorje, ako bi kdo ne hotel položiti tega — radovoljnega doneska na altar Lege! Damokljejev meč zalučanja na cesto z ženo in otročiči vred visi nad glavami vseh...!

Kedaj že smo mi tožili o nasilstvih v mestni plinarni?! Kdo se ne spominja, kaj se je godilo o zadnjih državnoborskih volitvah in o priliki dogodkov po smrti blagopokojne cesarice?! Kdo se ne spominja, kako so se odpuščali ubogi ljudje, ker so na sodišču — vezani po prisegi — izpovedali — resnice proti pritepenem iz kraljevine, ki so, smatrajoč se že gospodarje na tej zemlji, zasramovali ne le naš rod, ampak tudi avstrijsko vojsko ter žalili vladajočo hišo. Takrat seveda smo bili mi osamljeni v svojih tožbah; zato nam je v zadoščanje, da so jeli tožiti tudi drugi o razmerah v naši plinarni.

Župnik — tolmač! Iz Škedenjske župnije nam pišejo: Odkar je tržaški magistrat naložil takšno za slovenske napise na nagrobne spomenike, od istega časa je baje imenovan naš župnik magistratnim tolmačem! Vsaki taki napis treba dati našemu župniku Kavalicu v pregled in prevod! On namreč dostavlja k slovenskemu tekstu še laški in se podpisuje. To je veljalo do sedaj za našo župnijo. Danes se je ta delokrog razširil tudi

na ostalo okolico. Te dni je omenjeni gosp. župnik napravil tak »visto« za pokojnika, ki spada pod sv. Jakobsko župnijo, kar potrjuje gori navedeno. Kako je prišel naš župnik do časti — tolmača, nam ni znano, vemo pa, da bi morala imeti vsaka župnija tolmača, ker je nemogoče, da bi iz Barkovelj, sv. Ivana, ali celo iz sv. Križa nosili take spise v Škedenj?! Vi se boste morda smejali, ali za nas je to velika — čast, na kateri iskreno čestitamo gosp. Kavalicu!

Sedaj se pri nas ne propoveduje samo v laškem jeziku, ampak imamo za 3—4 poslušalce celo — nemško propoved!

Ali nismo napredni mi Škedenjci, kaj?! Srečen Škedenj, dokler imaš gosp. Kavalica za župnika!

Zopet »Lega Nazionale«. Od sv. Alojzija nam pišejo: Danes vam morem poročati zopet nekaj o najnovejši »Zalegini« šoli v našem okraju. Križmančičeva nova hišica ni več prepuščena sama sebi, ker je že par mesecev, kar stanuje v isti gospa »maestra« ali bodoča vrtnarica — bodočega vrta! Pred časom smo vam že poročali, kako se ta »maestra« trudi od hiše do hiše, da nagovarja stariše, naj bi pošiljali svoje otroke v lahonsko tovarno raznarodovanja. Ljudstvo je, izjemši družino Batoglia, vse protivno tej laški kovačnici, kakor tudi bodoči učiteljici, kar poslednja sama obeti sleherni dan! Še več! Dogovorili so se vsi stanovaleci okolo stoječih hiš, da zapusté stanovanja, ako gosp. Križmančič ne prepreči te sramote! Križmančič je sicer energična, neobčutljiva oseba, kajti izjavil je: »Naj le govoré in pišejo proti meni, kolikor hočejo, jaz se ne strašim, jaz gledam le moj interes!« Vedite pa gospod Križmančič, da ste v tem vprašanju na krivi poti, ker vaša mogočnost bo kmalu pri kraju! Tudi vi ne boste kraljevali na večno; tudi vam pride dan, ko bo treba polagati račune pred Bogom: kako ste postopali se svojim lastnim narodom!

Z naših pošt. Pišejo nam: Soproga g. Petra Verčona, bivajoča na Campo S. Luigi št. 3, II. n., je oddala dne 1. t. m. okolo 5. ure pop. na pošti poleg javnega vrta dve svoti z nakaznicama, od katerih jedna je bila namenjena uredništvu lista »Nada« v Serajevem, druga uredništvu »Vienna« v Zagrebu. Umeje se, da sti bili nakaznici slovenski. Gospodu uradniku očividno ni ugajalo to. Nevolji svoji je dajal duška ne le po odurnosti v občevanju z stranko, ampak tudi s tem, da je za slovenski pošiljatelj izdal poštno-oddajna lista z nemško-laškim tekstom št. 7 in 4.

Bodi zabeležen tudi ta slučaj poleg tolikih drugih!

Osel obsojen. Minolo nedeljo sta dva redarja aretirala nekega Jožefa Noča iz Kamnika, ker je razgrajal na javni ulici.

Ko sta ga redarja privedla pred policijskega uradnika, da ga vzame na zapisnik, in ko ga je le-ta izpraševal po imenu in priimku, je Noč izjavil, da se imenuje Jožef Osel, pa tudi redarja, ki sta ga aretirala, je označil z »osli«.

Še le na razpravi na e. kr. okr. sodišču za kazenske stvari je priznal, da mu je priimek Noč in ne Osel ter da si je bil dal tako lep priimek, ker je bil pijan. — Sodišče mu je prisodilo tri dni zapore.

Aretilanje. Včeraj so aretirali v skladišču južne železnice št. 7 dninarja Alojzija Ž., ko je skušal iz prerezane vreče vzeti sladkor; zbežal je, a polic. oficijal Sehal ga je dohitel v ulici Belvedere ter ga aretiral. — Dninar Leonhard Z. tvrdke Frener v ulici Nuova je včeraj vtaknil nekemu znaneu v žep zavitek sveč; gospodar pa je to videl. Ker je zginilo dosedaj že za 100 kron sveč, so bržkone našli tata pomočnika. — 15-letni Marij C. je včeraj ukradel na lesnem trgu neko posodo za mleko; zasačili so in zaprli tudi njega.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili na tukajšnjem deželnem sodišču obsojeni: 22-letni Ivan Obreza in 25-letni Fran Rozenovič zaradi tatvine v 6-mesečno težko ječo; 27-letni dninar Josip Cugliano zaradi motenja vere v 4 mesece ječe; 16-letna Marija Grča zaradi prestopka tatvine v 4 tedne zapore in 27-letni Ivan Kristan zaradi javnega nasilstva v 5 mesecev težke ječe.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 8. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbes tak. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Maleanton št. 13, hišna oprava; Trg delle Legna št. 10, pohištvo; v ulici Campanile št. 3 in v ulici Giulia št. 3, svetiljke in aparati na plin; v ulici Sanità št. 8, tirjatve; v ulici Acquadotto šte. 11 in v ulici delle Legna št. 6, hišna oprava.

Mrtveci, prijavljeni dne 4. t. m.: Zabuškovič Hortenzija, 3 l., Kjadin 73. — Škapin Ivan, 23 l., ul. Olmo 14. — Strazzolini Karol, 1½ l., ul. Madonna 2. — Müller Angelika, 4 m., ul. Tesa 18. — Gulič Marija, 8 d., ul. Rigutti 15. — Kers Rihard, 2 l., ul. Tigor 5. — Zvanič Tomaž, 79 l., ul. Lloyd 14. — Battagliarini Fran, 75 l., ul. Vespucci 2 A. — Branica Romilda, 13 m., ul. Petronio 1. — Tedeschi Pia, 37 l., Škorklja 149. — Sebilik Dominika, 87 l., ul. Riborgo 2. — Ban Antonija, 44 l., ul. S. Maurizio 2. — Pl. Klint Ivan, 41 l., ul. Baehi 4. — Morin Katarina, 44 l., ulica Bosebeto 3 A. — Battaglio Ivan, 70 l., ul. Beecherie 7.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 9,2, ob 2. pop. 10,5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 750,8. — Danes plima ob 2,21 predp. Oseka ob 11,19 predp.

Mejnarodni panorama. Stereoskopične podobe, razstavljene ta teden, so napravljene pred malo časa in s posebno natančnostjo. Radi naravne sličnosti v plastiki in v barvah, delajo na gledalec utis, kakor da bi gledal v naravi bleščeče hribove, zelene doline, tiha jezera in sprehajališča v doline D' Ampezzo-Cadore na južnem Tiroskem. 50 slik. Glej oglas.

»Tržaško podp. in bralno društvo« je nameravalo, da ustreže želji svojih udov, prirediti navadni društveni ples v gledališču ter je že v minolem letu ukrenilo vse potrebne korake, da bi se uresničila ta namera. A glej čudo! Naši blaženi sosedje se boje menda, da bi mi onečastili prostore večno slavne kulture in prečrtali so nam račun s tem, da so uplivali na ravnateljstvo gledališča tako dolgo, da nam je isto prostore odreklo. Da se pa vendar ta stara navada ne opusti popolnoma, je sklenil društveni odbor prirediti mesto »velikega«, mali društveni ples v lastnih prostorih, kjer se nahaja precej prostorna dvorana. Ta ples bo dne 10. t. m. ob 9. uri zvečer. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, vabi podpisani odbor tem potom vse p. n. gg. društvenike in druge rodoljube na množtevno udeležbo. Odbor.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi prihodnjo nedeljo svojo veliko veselico v »Narodnem domu« v Barkovljah. To pa ne pomenja, da je društvo bežalo iz Rojana — tega naj si nasprotniki ne domišljajo — ampak vzrok je jedino ta, ker v Rojanu ni primernih prostorov za veselico v večem obsegu. In program tej veselici bo res zanimiv in obsežen. Sicer pa hoče društvo v tem predpustu tudi doma v Rojanu prirediti par zabavnih večerov.

»Zveza« slovenskih trgovskih pomočnikov je priredila v nedeljo dne 4. februarja v gledališču »Armonia« svoj veliki ples. In zares je ta plesna zabava popolnoma in vsestransko opravičila ime veliki ples. V očigled temu, da je bilo drugim društvom, posebno »Delavskemu podpornemu društvu«, ples nemogoče prirediti svoje običajne velike leto vsled bojkota od strani lastnikov gledališč, in z ozirom na to, da smo vedeli že iz prejšnjih let od trgovskih pomočnikov, da se poprimejo vsake stvari z lastno jim agilnostjo in delavnostjo — smo pričakovali sicer, da bo ples sijalen, vendar smo bili še iznenadjeni.

Ob vsej oni masi plesalcev in gledalcev — na parketu in odru je vrvelo plesalcev in lože so bile skoro zasedene vse do zadnje — je vladal pod spretnim nadzorstvom plesnega odseka od kraja do konca uprav vzoren red ter se je ves plesni vsposed razvil najgladkeje. Ples je bil skozi in skezi jako animiran in živahen. Prvo č. tvorko je plesalo preko 80 parov, a druge se je udeležilo nad 100 parov. Kakor posebno atraktivna točka je bila napovedan ples »Česka beseda« katerega je pred odmorom izvajalo šestnajst parov tako precizno in elegantno, da so morali na splošno zahtevanje ponoviti ples, za kar so spretni plesalci in vitke plesalke žele burno pohvalo.

Plesa so se udeležili zastopniki vseh naših tržaških narodnih društev, in zastopano je bilo vse naše odlično tržaško občinstvo, s kratka: bil je ta ples — kakor ste se že izrazili Vi, g. urednik — rendensvous slovenskega občinstva tržaškega.

Utis, katerega je napravil ta ples na vse udeležnike, je bil kratko in malo najpovolnejši tako, da lahko čestitamo našim trgovskim pomočnikom, da so med našim občinstvom in v tako kratkem času pridobili toliko simpatij, da si so se še-le nedavno jeli organizovati. Prav to dejstvo dokazuje, kaj zamorejo združene in zlozne moči, ki bi sicer, razkosane, bile popolnoma onemogle. —

In ta moment, ako bi tudi ne bilo drugih, naj osrčuje naše trgovske pomočnike, da nadaljujejo tem potom na začetem delu s zapričeto vnemo in agilnostjo, imajoč vedno oči, da po času setve pride tudi čas žetve! —K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Devina nam pišejo dne 6. februarja: Dne 4. t. m. so priredili tukajšnji mladeniči in moške ples in domačo zabavo v prostorih g. Plesa. Šlo je za to, da s čistim dohodkom priskočijo na pomoč slov. otroškemu vrteu, katerega so nam naši nasprotniki s pomočjo vsakovrstnih lažij zaprli. Slavno društvo »Šolski dom« je podalo proti temu utok ter dobilo dovoljenje za odprtje. Zato pričakujemo nestrpno, da nam omejeno društvo čim prej odpre otroški vrtec. — Veselica se je vršila v najlepšem redu. Godba in udeležniki smo bili od prvega do zadnjega sami Slovenci. To je bil prvi slučaj, da smo bili Slovenci čisto sami med seboj. Nikdo ni mislil, da nas je toliko. Donela je čisto slovenska beseda in godba nam je svirala mnogo slovenskih komadov. Godei so bili vrli Mavhenjci. Vmes je zapel mladi mešan zbor nekaj lepih pesmi in vsakdo je bil zadovoljen. Ob 11. uri je nabrala vrla naša sopranistinja gospica Virginija Legiša 24 K in 12 stot. radovoljnih darov za naš vrtec.

Drugi dan smo odposlali društvu »Šolski dom« 41 K, kar naj bo nam vsem v nekako veselo znamenje, a slavnemu društvu »Šolski dom« v bodrilo in spodbudo, da nam v najkrajšem času odpre otroški vrtec, kar je nas vseh najiskrenejša želja.

× Hrvatska čitaonica v Mihotičih priredi v nedeljo dne 11. februarja t. l. zabavo, katere čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda za Istro.

× Veliki ples »prvega istrskega Sokola« v Pulju bo dne 10. februarja v lastni dvorani. Začetek ob 8. uri zvečer.

× Sprememba v orožništvu. Orožniška postaja Draga pri Moščenicah v okrajnem glavarstvu Volosko se je preselila v Moščenice.

× Popravek. K večerajšnji vesti o napisu na ljudski šoli v Marezigah — kjer je rečeno, da je ta napis klasičen — treba pripomniti, da je klasičen zato, ker je akcent na o mesto na s.

Vesti iz Kranjske.

* Jury za Prešernov spomenik v Ljubljani je v seji dne 2. t. m. prisodila I. častno nagrado gosp. akad. kiparju Ivanu Zajcu na Dunaju, čegar načrt za Prešernov spomenik je bil najboljši. II. častna nagrada je pripadla g. akad. kiparju Alojziju Progarju v Celovcu. Častna priznanja sodijo g. akad. kiparju Fr. Bernekarju na Dunaju, g. kiparju Antonu Bitežniku-Štanti v Gorici in g. kiparju Jak. Žnidarju na Dunaju. Odboru za nabiranje prispevkov se priporoči Iv. Zajčev, s I. nagrado odklikovani načrt v izvršitev. Spomenik bo stal ali pred »Narodnim domom«, ali sredi »Zvezde«.

* »Schulverein« se hoče vgnjezditi v Šiški pri Ljubljani, kjer namerja odpreti svojo šolo. To pa zato, ker se v trirazredni šišenski šoli otroci ne poučujejo v blaženi nemščini, a železničarji in še nekateri drugi Šiškarji želé, da njih otroci znajo preje nemško govoriti, nego v materinem jeziku ubogati. Žal, da je res mnogo tako nespametnih starišev, ki mislijo, da otrokom storé največjo dobroto, ako jim prvi pouk poskrbe v — tujem jeziku!

* Ali smo res nedosledni?! »Slovenec« od ponedeljka se bavi z nami na dveh mestih. Na uvodnem mestu polemizuje proti nam radi naših opazek o »Slovenčevem« napadu na zvezo županov, v notici »Bodimo dosledni« pa nam očita nedoslednost. Priznati pa moramo, da govori na obeh mestih mirno in dostojno. Na članek ne moremo odgovorjati danes in se utegnemo baviti žnjim pozneje; kar se pa dostaje očitane nedoslednosti, moramo že takoj odgovoriti par besed.

»Slovenec« vidi nedoslednost v tem, da očitamo »Slovenskemu Narodu« zasledovanje oseb, a sami da tudi zasledujemo osebo, ki je pisala napad na zvezo županov. Le počasi, prosimo! »Narod« je najprej s prstom kazal na nekega pisarja na magistratu, tako, da je bilo umevno vsakomur, koga misli, potem pa

je kar naravnost imenoval Štefeta kakor našega zaupnika; mi pa nismo naveli ni imena, ni nobene druge najmanj okolnosti, po kateri bi bilo možno sklepati o osebi dotičnika. Jasnje je torej, da mi nismo hoteli prosledovati nikogar, ampak smo hoteli le povdariti moment, ki se nam zdi važen z ozirom na sporno vprašanje. Saj je vse kaj drugega, ako kdo vlačí v diskuzijo ime skromne osebe, ki le beleži, ali o kateri sluti, da beleži dogodke, ne da bi mogla uplivati na rešenje dotičnega javnega vprašanja in ako jo vlačí z očitnim namenom, da bi jej škodoval ali jo vsaj osmešil! In je zopet vse kaj drugega, ako omenjamo odlično osebo, ki je tesno spojena z vprašanjem samim, o kateri vemo, da provzroča politične dogodke in ki je nositeljica kakega programa!! O položaju na Goriškem n. pr. absolutno ni možno govoriti, da ne bi govorili o dru. Gregorčiču, o vprašanju slovenskih napisov v Ljubljani, ne da bi govorili o dru. Tavčarju.

Izjavo »Slovenčevu«, da je bil oni napad na zvezo županov soglasen izraz vodstva katoliško-narodne stranke, jemljemo na znanje z opazko, da tudi po konstatiranju tega soglasja se nam osebna žaljenja z »agenti« ne vidijo v lepši luči nego poprej, tem manj, ker se nam ne zdi verjetno, da bi taka osebna žaljenja posebno odgovarjala — veriskemu načelu!!

* Ustrelil se je v ponedeljek zvečer v Ljubljani trgovski pomočnik Gustav Kavčič. Bil je zadnji čas v službi pri ljubljanskem trgovcu Ivanu Jebračnu, a ker je zamenjal svojo službo, ga je gospodar odpustil iz službe. To ga je gnalo do nesrečnega čina. Vendar pa smrt ni nastopila takoj, marveč je živel še nekaj časa, tako, da so se mu še podelili sv. zakramente. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Iz Ljubljane nam pišejo: Samomorilec je spisal popoludne še več pismem z črnimi obročki ter se večkrat izrazil, da se še danes ustrelí. Nič ne mu ni verjel; ali zvečer so ga našli s prestreljenim seneem na tleh.

* Podčastniški ples na »starem strelišču« v Ljubljani je — kakor nam pišejo iz Ljubljane — sijajno vspel! Bilo je zastopano mnogo izbrane družbe ljubljanske, zlasti lepih in uglednih dam je bilo mnogo. Zabavalo in plesalo se je imenitno in gotovo ni nikomur žal, da si je privoščil to veselje. — Ples je trajal do poznega jutra.

* Dvoboj mej nekim častnikom 27. pešpolka v Ljubljani in nekim »Karnijolecem« se je vršil dne 3. t. m. v ljubljanski vojašnici zgorajšnjega pešpolka. Častnik je baje neusmiljeno vročemu Germanu puščal vročo kri.

Vesti iz Štajerske.

— Celjski nemškutarji: Jabornegg, Mraunlagg, Ambroschitsch — torej možje pristnega germanskega pokolenja, kar jasno pričajo njih imena — ustanovili so »Cillier Spar-und Vorsehussvereine«, katerega udje se ponajbolj prav tako pristnimi nemškimi imeni, kakor imenovani kolovodje velikonemske, oziroma nemškutarke ideje. Ti ljudje torej hite z nadaljevanjem gospodarskega in narodnostnega boja proti slovenskim trgovcem na Štajerskem. Tu je najzanesljivejša in najizdatnejša pomoč v praktičnem izvajanju devize: »Svoji k svojim« na vsej črti.

— Kako se postopa s slovenskimi učitelji na Štajerskem, kaže zopet ta-le dogodek. V Zidanem mošču je bilo pred kratkim razpisano učiteljsko mesto, za katero je prosil mej drugim tudi slovenski učitelj D. P. in krajni šolski svet ga je prellagal kakor prvega v terai, okr. šolski nadzornik pa kakor drugega. Gosp. P. je z odliko dovršil vse letnike učiteljskega mariborskega, je položil izpite zrelosti in usposobljenosti, oboje te v Mariboru in z odliko, je marljiv in že znan pedagogičski pisatelj, a ker je v seji okrajnega šolskega sveta nekdo povedal, da je g. D. P. prenaroden, izbačnili so g. P. iz terne! Tako izvršno učiteljsko moč potiskajo v rovte, v kakoršnjih ne služi noben nemški učitelj — zato, ker je dotičnik zvest svoji narodnosti. Kdaj bo že konec nemškega tiranskega gosposlstva?

Razne vesti.

Nov cesarjev portret izdeluje slikar Adolf Pirsch za predsedstveno pisarno v deželni

hiši v Gradcu. V ta namen se je cesar dne 1. t. m. mudil skoz eno uro pri imenovanem slikarju v Štefanskih appartementih v dvorni palači.

Promocija. Na živinozdravniški visoki šoli na Dunaji sta bila promovirana za živinozdravnika Slovenca gg. Fran Pirnat in Anton Uršič.

Šest hrvatskih tamburašev, ki so že prirejali koncerte po Rusiji, Nemčiji, Belgiji, Franciji in Angliji, pripeljalo se je v isto svrhu v Ameriko.

Slovansko pevsko društvo in Slovanska beseda na Dunaju priredita v sredo dne 21. svečana 1900. slovanski kostimni venček v Ronaerjevi dvorani (I. Schellinggasse 4.) Vabila se že razpošiljajo; rekriminacije in priglaševanja narodnih skupin sprejema odbor (I. Grünstrasse 7). Priglasila se je med drugimi tudi večja skupina Hanakov in Hanakinj z Movavskega, ki bo plesala česke narodne plesse. Ta zabava gotovo tudi letos vspe sijajno, kakor svako leto.

Spomenik ruskega carja Aleksandra II. v Sredcu. »Narodne Novine« pišejo, da je odbor za postavljenje spomenika carja Aleksandra II. razpisal natečaj za kip carja osvoboditelja, kateri se postavi v Sredcu. Za spomenik je proračunanih 300.000 frankov v zlatu. Tekmujejo lahko kiparji vseh narodov. Spomenik mora biti gotov do konca l. 1904.

Književnost in umetnost.

«Der Süden». Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. 1. februvarja izišla številka 54. tega na Dunaju za hrvatske in slovenske koristi izhajajočega časopisa ima sledečo vsebino: Und wo bleiben wir? — Noeh über die Verfassungskrise in Oesterreich. — Mittheilungen: Bosnien und Heregovina: In den Delegationen; An der Pariser Ausstellung. Kärnten: Die slovenische Volksschule in Völkermarkt. Die Wirtschaftsgenossenschaft in Sinča Vas. Krain: Ein Censurstückchen. Die Laibacher Strassentafeln. Oeffentl. polit. Versammlung. Gemeindevahlen in Trzič. Zur Haltung der Kath. nationalen Partei. Kroatien und Slavonien: Aus dem Landtage. Die Kroatische Krone. Küstenland. Raichsraths-Ersatzwahl. Eine Ernennung. Eine Enquete über die Weinlausel. Gemeindevahlen. Steiermark: Die Geschworenenliste des Kreisgerichtes Cilli. Gerichtsverhältnisse in Steiermark. Bezirksvertretungswahlen. Zur Landesausstellung. — Aus der Heimat. — Allerlei: Aus der slavischen Welt. Vereinswesen. Spenden für dürftige Hochschüler slovenischer Nationalität in Wien. — Ta list izhaja trikrat na mesec na Dunaju. Naročnina znaša: Za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Rojaki! Razširjajte ta za naše politične razmere prepotreben list povsod: v društvih, gostilnicah, kavarnah, mej prijatelji in znanci.

Brzobjavna poročila.

Potrjene volitve v tržaški trgovinski zbornici.

DUNAJ 7. (K. B.) »Wiener Zeitung« javlja: Trgovinski minister je potrdil ponovno izvolitev Karola barona Reinelta predsednikom in Frana Dimmerja podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Trstu za leto 1900.

Zbornica poslancev na Ogerskem.

BUDIMPEŠTA 6. (O. B.) Zbornica poslancev je nadaljevala debato o proračunu. Proti je govoril posl. Benyavszky. Poslanec Roland Hegedüs, sin trgovskega ministra je odobril proračun ter grajal koščeni birokratizem ob katerem razletavajo najboljše preosnove.

Neutrlnost Egipta.

PARIZ 6. (K. B.) »Matin« je prepričan, da so poslednje vesti iz Kajire obudile pozornost diplemacije. Omenjen list dokazuje, da je Nemčiji v korist, če se pridruži Franciji.

Določbe mirovne konference odobrene.

WASHINGTON 6. (K. B.) Senat je odobril dogovore mirovne konference v Haagu.

Opomin turški vladi.

CARIGRAD 6. (K. B.) V sled opomina francoskega poslanstva je turška vlada obljubila, da bo kaznovala policijske agente, ki so preiskovali krov francoskega remorkerja v carigranski luki. Francosko poslanstvo pričakuje, da se sedaj izvrši ta obljuba.

Stavke.

BUDIMPEŠTA 6. (O. B.) Število štrajkujočih železničarjev v Režici je dopoldne naraslo na 1800. Premogarji nadaljujejo delo. Zjedinenje pričakujejo koncem tega tedna.

PRAGA 6. (K. B.) Položaj glede stavke v čeških okrajih je v obče nespremenjen. V Mostu so spravili na dan 158 vagonov premoga.

PLZEN 6. (K. B.) Včeraj so v treh rovih spravili 51 vagonov premoga na dan.

DUNAJ 6. (K. B.) Vesti iz Karlovih var, Falknova, Ostrovsko-karvinskega okraja, Mosta in Klada imenujejo položaj glede štrajka nespremenjen; semtertje se je zboljšal neznatno. Mir se ni kalil nikjer.

Zavarovanje začasnih in pomožnih slug.

DUNAJ 7. (K. B.) »Wiener Zeitung« priobčuje: Odredba skupnega ministerstva z dne 5. februvarja 1900 zaukazuje zavarovanje začasnih in pomožnih slug, ki so plačani iz državnega zaklada, za slučaj bolezni potom okrajnih bolniških blagajnic. Prva prijava se ima izvršiti najdalje do konca februvarja t. l. Dotične prispevke pokrije do cela država.

Zmaga angležke vlade.

LONDON 7. (K. B.) Zbornica poslancev je zavrgla grajalni predlog poslance Fitzmauriceja s 352 glasovi proti 139. Rezultat glasovanja so pozdravili z viharnim pritrditvanjem.

Bomba v Parizu.

PARIZ 7. (K. B.) Prošlo noč je našel neki policijski agent na oknu hotela Cassagnae na Bulvaru des Malesherbs prižgano bombo. O vgaševanju si je agent poškodoval roko. V bombi je bil smodnil in drobni svinčeni koščki. Krivca dosedaj niso našli.

Ministerski svet francoski.

PARIZ 6. (K. B.) Minister-predsednik Waldeck-Rousseau se je udeležil današnjega ministerskega sveta, dasi boleha. Predsednik Loubet je podpisal, oziroma odobril Bruseljski dogovor o postopanju z opojnimi pijančami v Atriki in načrt zakona, ki izroča sodnost v Egiptu glede bankerotov itd. mešovitim sodiščem.

Angleški poslanik v Parizu ni odpoklican.

PARIZ 6. (K. B.) Neki diplomat angležkega poslanstva je izjavil v intervjuu s sotrudnikom lista »Gaulois«, da, če je vednje francoskega novinstva nasproti Angliji nekoliko pripomoglo k temu, da je poslanik Monson odpotoval, je bil to le majhen oblak, ki se da lahko pregnati. Monson da ni odpoklican; njegova odsotnost bo trajala le malo časa.

Vojna v južni Afriki.

Položaj nespremenjen.

LONDON 6. (K. B.) Vojni urad je dobil brzobjavko maršala Robertsja, glasom katere je položaj na bojišču nespremenjen.

Nobene vesti o prehodu čez Tugelo.

CAPSTADT 6. (K. B.) »Reuter« javlja: Do danes v jutro ni došla semkaj nobena vest, ki bi potrdila, da je Buller zopet prekorlačil Tugelo.

Bombardiranje Ladysmitha.

LONDON 6. (K. R.) »Reuter« javlja: Vest iz Ladysmitha z dne 5. t. m. javlja: Danes, ob 5. uri zjutraj so Boerei otvorili proti mestu zelé živahno kanonado, ki še traja brez prestanka.

Krüger in Roberts se obtožujeta.

CAPSTADT 6. (K. B.) »Reuter« javlja: Predsednik Krüger je poslal maršalu Robertsu noto, s katero protestira proti poruševanju hiš in pustošenju hiš od strani Angležev. Roberts je odgovoril, da so te pritožbe neopravičene, ker da angležke čete niso vajene takega pokončevanja. Roberts, je pristavil, da obžaluje nezakonitosti boerskih republik, ki sta napadli angleško ozemlje ter preganili podanike angležke kraljice z njih prebivališč; to da so grozovitosti barbarov.

General Macdonald v Goodsoobergu.

LONDON 7. (K. B.) »Standardu« javlja iz Koppjesdama z dne 5. t. m.: General Macdonald je prispel včeraj z brigado »highlanderjev«, eno baterijo topništva in enim polkom suličarjev iz tabora pri Modder-Riverju v Goodsoobergu. Poslednje mesto gospoduje nad cestami v Kimberley, Capetown in Duglas. Macdonald je prispel še pravočasno, da je preprečil združenje dveh močnih boerskih poveljstev. Med predajimi stražami je že prišlo do postreljanja.

Trgovina in promet.

Ruska nafta.

Glasom uradnih podatkov je znašal skupni izdelek nafte na Ruskem lanskega leta 524 milijonov pudov proti 486 p. leta 1898.

Promet s poštnimi nakaznicami.

Od 1. februvarja t. l. so dovoljene brzobjavne nakaznice do 250 K v prometu z veliko Britanijo in Irsko.

Dividenda avstro-ogerske banke.

Za drugo polulelje 1899 dobi vsaka delnica avstro-ogerske banke dividendo 72 K. Te dividende izplačujejo od včeraj naprej na glavnih zavodih na Dunaju in v Budimpešti ter na vseh podružnicah banke.

Znižanje diskonta.

Kakor poroča kor. biró iz Amsterdama z dne 6. t. m., je nizozemska banka znižala diskont od 4 na 3½%.

Z denarnega trga.

Na javnem trgu na Dunaju se je cena denarju zopet znižala ter so bili stavki za bančne akcepte prve vrste 4%. Uloge pri dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske banke so znašale v eskomptni stroki 80.000 K in v lombardih 4:8 milijonov K; temu stoji nasproti zapadlosti za 2 milijona kron.

Glavna skladišča (Magazini generali.)

Stanje shramb v javnih prostorih je bilo dne 3. februvarja t. l. to-le: Skupaj blaga 318.392 q., med njimi: 154.525 q. sladkorja, 13.859 q. žita, 12.900 q. kave, 7952 q. olja, 24.772 q. vina, 22.936 q. južnega sadja, 3743 q. kož, 6135 q. šišek, 16.165 q. kolo-fonija, 14.400 q. premoga.

Izvoz moke iz Trsta in z Reke.

Meseca januarja 1900 so odposlali moke iz Trsta: s parnikom »Deak« družbe »Adria« 250 barelov v Bahio; z Reke z angležkim parnikom »Cypria« 90 b. v severni Brazil; z angležkim parnikom »Saragossa« 100 b. v Paraybo in s parnikom »Deak« 5655 b. v Pernambuco, 250 b. v Bahio, 50 b. v Rio Janeiro; skupaj z Reke 6145 barelov.

Številke govoré, da nas mlada Reka prehiteva z velikanskimi koraki.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 7. Pšenica za oktober K. 7.83 do 7.84. Pšenica za april K. 7.68 do 7.69 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.41 do 6.43. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 4.94 do 4.95. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.02 do 5.03.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje slabo mirno, Prodaja: 15000 met. stot. nestalno. Vreme: dež.

Hamburg 7. Trg za kavo. Santos good average za mare 37.25 za maj 37.75, za september 38.75, za december 39.50 Denar.

Havre 7. Kava Santos good average 50 k. frankov 45.—, za maj 50 k. frankov 46.—.

Dunajska borza dne 7. februvarja.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99.85	99.70
„ „ v srebru	99.70	99.65
Avstrijska renta v zlatu	99.30	99.25
„ „ kronah 4%	99.40	99.20
Kreditne akcije	236.60	237.15
London 10 Lsr.	242.25	242.35
20 mark	23.62	23.62
Napoleoni	19.25	19.25
100 italijanskih lir	89.80	89.30
Cekini	11.39	11.39

Proti kašlju, griholu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd. zahtevajte vedno **Prendinijeve paštilje** Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd. Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Zaloga in tovarna pohištva vsake vrste od Alessandro Levi Minzi v Trstu Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje). Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo. Cene brez konkurence. Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunajo.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20	pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.00	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25	-	Nabrežina, V dem, Benetke, Rim
9.00	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	pošt.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45	pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	-	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	-	Benetke (via Červinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15	zveč. brzovl.	Kormin
8.15	-	Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.45	meš.	Nabrežina, Videm, Benetke do Mürtzschlaga
9.45	-	(samo ob srednji ekspres v Ostende)
6.10	-	

Dohod v Trstu:

6.56	pdp. meš.	iz Mürtzschlaga, Beljaka itd.
7.33	-	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	brzovl.	iz Kormina
9.28	-	Dunaj, zveza s Pešto, Mníchim
10.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
10.40	brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20	omn.	iz Benetk (via Červinjan)
5.35	pop.	pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zveč.	omn. iz Italije preko Kormina
8.20	brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.00	-	Dunaj, zveza z Reko
11.35	omn.	iz Italije preko Kormina
10.38	pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30	pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	-	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50	pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	-	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	-	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju:

8.05	pdp.	Divača
9.35	-	Pulj, Rovinj
11.15	-	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15	zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	-	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	-	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Škedenja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9.11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.00, 10.00 predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.00, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.00, 9.30 (pošta) predp., 2.00, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.00, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.00 (pošta) predp. 1.30, 3.00 (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.00 pop. Dohod: 6.45, 9.00 (pošta) predp., 4.00 (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.00 pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.00 predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in popoldne. Dohod: 6.30, 7.00 zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.00 zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod terek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30, 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48	pdp.	1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42	-	in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp.	5.48, 10.33 pop.	iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------	------------------	---

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika vrazpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v. Budimpešti, VIII Deutsegasse 8.

Pahor Ivan v ulici Conti št. 2 ima pekarno in sladničarno. Svež kruh večkrat na dan. Prodajanje moke in sprejemanje domačega kruha v pečivo. Postrežba točna.

C. Klemt.
Tovarna za zatvornice (Jalousien) Braunau na Bavarskem.
Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no. vovrstna tesena zastirala (Rouleaux), in žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod iščejo.

MEJNARODNI PANORAMA
TRST - Borzni trg 14 - TRST
Od 5. do 12. januarija
Jako zanimivo potovanje po kra-
sni dolini D'Ampezzo (Tirolsko.)
spomenik Tiziana, kristalna gora
itd. 50 podob 50.
Vstopnina 20, otroci 10 kr.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd.
tvrdke Wolfner & Weisz
na Dunaju
po cenab, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule
cvetličar
Via delle Torri (Palača Diana).

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo 2. gld. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
- 1 pozlačena verižica.
- 1 krasen etui za smodke.
- 1 fino toaletno obrobilno zrcalo s pokrivalom.
- 1 notes vezan v angleško platno.
- 1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdolanim biseri.
- 1 zelo koristna pisalna oprava.
- 1 toaletno milo prijetne vonjave.
- 72 najboljših jeklenih peres.
- 25 finih pismenih zavrtkov.
- 25 pol finega pismenega papirja in 50 koristnih predmetov za gospodinjje.
- Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja za samo 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna hiša

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse št. 46.

Kar ne ugaja se sprejema nazaj v teku 8 dnij.
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na		V napoleonih na	
4-dnevni izkaz	2 ¹ / ₄ %	30-dnevni odkaz	2 ¹ / ₂ %
30 - - - - -	3 ¹ / ₄ %	3-mesečni - - -	2 ¹ / ₄ %
		6 - - - - -	2 ¹ / ₂ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2¹/₂ % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Graдец, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Sanz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1⁰/₁₀₀ provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizij po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar. — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

VELIK PANOPTIK

Ivana Hermann-a

poznan že po svojih umetnih in mehaničnih podobah, izloženih ob uhodu lokala.

Največji izbor mojsterskih del
iz mehanične plastike.

Vse podobe so od voska izdelane v naravnih velikostih od največjih umetnikov sedanjega v ka Non plus ultra mehanične umetnosti.

VSEBINA:

- Avstrijski cesar, rimski papež, deklica s pevajočimi otroci, mlajroči rajeni vojak, trpinčenje device itd.
- Vse se giblje, kakor da bi bilo živo.
- Posebnost: Posnetek od voska žetne »The Spout Girl« afrikanskega plemena, ki bo živa izložena letos na pariški razstavi.
- PANOPTIK: Burško-angelska vojna, potapljanje »Burgignon«, špansko-amerikanska vojna itd.

Vsak dan od 9. zjutraj do 10 zvečer

Vstopnina . . . . . 10 novč.
Vojaki in otroci . . . . . 5 „

POZOR!!

Čast mi je naznanjati slavnemu slov. občinstvu osobito pa Svetoivančanom, da sem povsem preuredil svojo poznano trgovino z jestvinami, ter jo preskrbel z vsem v to stroko spadajočimi predmeti kakor: olje, kisa, mila, cikorijske (tudi sv. Cirila in Metoda), čokolado, kakao, vžigalice sv. Cirila in Metoda, kruh, sveče, otrobi, oves ter sploh vseh jestvin.

Različne fine vina v buteljkah.

Vse sveže in po najnižjih cenah.

Na zahtevo se kupljeno blago pošilja na dom. — Nadejaje se obile podpore od strani svojih sonarodnjakov se beleži udani

Nazarij Grizon

v Trstu, ulica Giulia št. 64.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Zudešič & Valenčič v H. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z vživanjem pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr. želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje, je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrim vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ceveh, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki provzročajo bolezni in deluje vpešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vseni ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, naponjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina, in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, žčipanje, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidične bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdiglo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ničvedne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter. Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otonostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje tvarjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gld. 50 novč. in 2 gld. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljah, Kopr. Izoli, Piranu, Trziču, Ogleju, Červinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščici, Postojni, Gradščici, Krmínu, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Čresu, Malem Lošinju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Viznadi, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidmu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celey Avstro-Ogerskeji in sosednih deželah.

Tudi razpošilja tvrdka: Hubert Ullrich, Leipzig, po 5 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerskeji poštnina in zaboja ne pa carine prosto.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izreče
Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjavega soka 320,0, mane 30,0, koprive, jareža, omanovih korenin, američanskega lapuha, lečjanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10,0. Te tvarine naj se pomešajo.

Zaloga vina F. Petech
TRST. - Via delle Poste št. 10.
Istrska in dalmatinska vina iz najslavnejših hkleč.
Cene brez konkurence, blago pristno in naj-
boljše kakovosti. Istrosko novo fino 30, boljše
32. Dalmatinsko fino 30, Opollo novo fino
32 v vsakej množini v sodčih in buteljkah
od litra največ franko na dom na katerikoli
kraj mesta, izven mesta franko užitniškega
davka. Narobe v zalogi ali s poštno dopisnico.

MLEKARSKA ZADRUGA
v Škofji Loki
oddaja sveže mleko, sladko smetano in
surovo maslo po najnižjih cenah v naj-
bolji kakovosti.